

Sygn. akt II AKa 147/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marian Baliński
Sędziowie:	SA Jacek Błaszczyk (spr.) SA Krzysztof Eichstaedt
Protokolant:	st.sekr.sądowy Łukasz Szymczyk

przy udziale J. S., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2014 r.

sprawy

A. D.

oskarżonego z rt. 13 §1 kk w zw. z art. 148 §1 kk w zb. z art. 156 §1 pkt 2 kk w zb. z art. 153 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 7 kwietnia 2014 r., sygn. akt III K 139/13

na podstawie art. 437 §1 kpk i art. 624 §1 kpk

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. K., Kancelaria Adwokacka w Ł., kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych tytułem opłaty za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną oskarżonemu przed sądem II instancji;
3. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II AKa 147/14

UZASADNIENIE

A. D. został oskarżony o to, że:

w dniu 10 kwietnia 2013 r. około godz. 04:50 w P. woj. (...) przy ul. (...) działając z zamiarem bezpośrednim usiłował dokonać zabójstwa A. A. w ten sposób, że zadał jej dwanaście ciosów nożem, powodując u pokrzywdzonej dwie rany cięto kłute na szczycie głowy od strony ciemieniowej prawej, jedną ranę kłutą ramienia lewego przebijającą

je na wylot, jedną ranę ciętą tylnej powierzchni przedramienia lewego przebiegającą poprzecznie o długości 5 cm, jedną ranę nadbrzusza po stronie lewej, ranę w okolicy lędźwiowej lewej, drążącą i uszkadzającą nerkę lewą skutkująca usunięciem tej nerki, jedną ranę kłutą podbrzusza lewego tuż przy pęcherzu moczowym, dwie rany kłute, położone obok siebie w pachwinie lewej, jedną ranę kłutą przedniej powierzchni uda prawego w 1/3 górnej, dwie rany kłute przedniej powierzchni goleni lewej, w 1/2 długości, jedną ranę kłutą przedniej powierzchni goleni prawej w 1/3 dolnej, a nadto uderzając pięściami po całym ciele spowodował obrażenia w postaci zasinienia obu małżowin usznych, zasinienia pod brodą, masywnego krwiaka bocznej powierzchni ramienia prawego, licznych drobnoplamistych zasinień i wybroczyn w okolicach obu obojczyków i barków, krwiaka podskórnego o średnicy 10 cm w okolicy mostka, licznych drobnych zasinień na udach, w tym na powierzchniach przednich i przyśrodkowych, licznych zasinień na obu kolanach, masywnego krwiaka na goleni prawej tuż poniżej rzepki kolana i niewielkiej rany tłuczonej oraz licznych drobnych zasinień na grzbietach obu stóp, które spowodowały zagrożenie dla życia i zdrowia pokrzywdzonej oraz jej ciąży, określonej na 8-10 tygodni, stanowiące ciężki uszczerbek na zdrowiu i jako ciężkie trwale kalectwo w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k., lecz zamierzonego celu pozbawienia życia A. A. nie osiągnął z uwagi na pomoc medyczną udzieloną jej w wyniku wezwania przez J. D. pogotowia ratunkowego i Policji, a nadto działając opisaną wyżej przemocą z zamiarem bezpośrednim przerwał ciążę A. A., w której była w ósmym tygodniu na skutek doznanego przez pokrzywdzoną wstrząsu oligowolemicznego, jak też opisanych wyżej obrażeń ciała, czym doprowadził do niedotlenienia oraz obumarcia ww. płodu i jego następowego wyłyżeczkowania w dniu 16 kwietnia 2013 r. na skutek podjętych działań ratujących życie pokrzywdzonej, tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 153 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb., w sprawie sygn. akt III K 139/13, w granicach czynu opisanego w punkcie I. aktu oskarżenia uznał A. D. za winnego tego, że:

a) w dniu 9 kwietnia 2013 r. w godzinach popołudniowych w P. w mieszkaniu przy ulicy (...) wraz z innym ustalonym sprawcą wziął udział w pobiciu A. A., w trakcie którego wielokrotnie bił ją pięściami i kopał, a nadto przypalał żarem papierosa powodując u pokrzywdzonej: zasinienia obu małżowin usznych, zasinienia pod brodą, masywnego krwiaka bocznej powierzchni ramienia prawego, liczne drobnoplamiste zasinienia i wybroczyny w okolicach obydwu obojczyków i barków, krwiak podskórny o średnicy 10 cm w okolicy mostka, liczne drobne zasinienia na udach, w tym na powierzchniach przednich i przyśrodkowych, liczne zasinienia na obu kolanach, masywny krwiak na goleni prawej tuż poniżej rzepki kolana i niewielką ranę tłuczoną oraz liczne drobne zasinienia na grzbietach obu stóp, a także cztery rany o charakterze oparzeń B stopnia umiejscowione na udach pokrzywdzonej, powodując u A. A. naruszenie czynności narządów ciała na okres poniżej siedmiu dni, narażając ją w ten sposób na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego w art. 156 § 1 k.k., bądź art. 157 § 1 k.k., czym wyczerpał znamiona art. 158 § 1 k.k. i za tak opisany czyn na podstawie art. 158 § 1 k.k. wymierzył karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a nadto,

b) w dniu 10 kwietnia 2013 r. około godziny 4:00 w P. w mieszkaniu przy ulicy (...) działając z zamiarem ewentualnym, a więc przewidując możliwość, że jego zachowanie może doprowadzić do śmierci pokrzywdzonej i godząc się na to, usiłował pozbawić życia A. A. w ten sposób, że zadał jej dwanaście ciosów nożem, powodując u pokrzywdzonej: dwie rany cięto – kłute na szczycie głowy od strony ciemieniowej prawej, jedną ranę kłutą ramienia lewego przebijającą je na wylot, jedną ranę ciętą tylnej powierzchni nadbrzusza po stronie lewej, ranę okolicy lędźwiowej lewej drążącą i uszkadzającą nerkę lewą i skutkującą usunięciem tej nerki, jedną ranę kłutą podbrzusza lewego tuż przy pęcherzu moczowym, dwie rany kłute położone obok siebie w pachwinie lewej, jedną ranę kłutą przedniej powierzchni uda prawego w 1/3 górnej, dwie rany kłute przedniej powierzchni goleni lewej w 1/2 jej długości, ranę kłutą przedniej powierzchni goleni prawej w 1/3 dolnej, które to obrażenia spowodowały zagrożenie dla życia i zdrowia pokrzywdzonej oraz jej ciąży, przy czym – w zakresie obrażeń nerki lewej, skutkujących jej usunięciem – stanowiły one ciężki uszczerbek na jej zdrowiu w postaci ciężkiego trwałego kalectwa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k., lecz zamierzonego celu nie osiągnął na skutek wezwania pomocy medycznej przez J. D., a nadto działając z zamiarem bezpośrednim, używając przemocy w sposób opisany powyżej, bez zgody przerwał ciążę A. A. na skutek niedotlenienia i obumarcia płodu, czym wyczerpał dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w związku z art. 148 § 1 k.k., art. 156 § 1 pkt 2 k.k., art. 153 § 1 k.k.

i art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 14 § 1 k.k. w związku z art. 148 § 1 k.k. i art. 11 § 3 k.k. wymierzył karę 12 lat pozbawienia wolności;

4. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądził od oskarżonego A. D. na rzecz A. A. kwotę 30.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

5. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres jego tymczasowego aresztowania od dnia 10 kwietnia 2013 r.

Ponadto orzeczono o wynagrodzeniu na rzecz obrońcy z urzędu i zasądzono koszty sądowe od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, który na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 k.p.k. zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że oskarżony usiłował pozbawić życia pokrzywdzoną A. A. i przerwać jej ciążę;

- naruszenie przepisów prawa materialnego art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. oraz art. 153 § 1 k.k. poprzez ich zastosowanie;

- rażącą niewspółmierność wymierzonej kary łącznej oskarżonemu A. D. w wysokości 13 lat pozbawienia wolności, podczas gdy dla osiągnięcia celów kary wystarczy jej znacznie niższy wymiar, tym bardziej że nie istnieje niebezpieczeństwo powrotu do przestępstwa oskarżonego;

- błędne obciążenie oskarżonego opłatą sądową w kwocie 600 zł w sytuacji uznania, że oskarżony nie posiada majątku i nie będzie miał możliwości zarobkowania wobec orzeczonej długoterminowej kary, gdy prawidłowo należało zwolnić go od ponoszenia kosztów sądowych w całości. W uzasadnieniu apelacji obrońca stwierdziła także, że nie było zasadne orzeczenie od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej zadośćuczynienia.

W petitum apelacji obrońca wniósł o zmianę wyroku i uznanie czynu oskarżonego za występki z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. i wymierzenie znacznie łagodniejszej kary pozbawienia wolności, ewentualnie, uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd I instancji przeprowadził w sposób prawidłowy postępowanie dowodowe i wyciągnął z niego trafne wnioski. Wbrew twierdzeniom skarżącej nie doszło do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, lecz prawidłowo i wiernie odtworzono przebieg zdarzeń w nocy z 9 na 10 kwietnia 2013 r. w P. w posesji położonej przy ul. (...). Sąd a quo poddał wyczerpującej, rzetelnej i krytycznej analizie wszystkie dowody zebrane w toku całego procesu, w tym przede wszystkim zeznania pokrzywdzonej, wyjaśnienia oskarżonego, jak i depozycje jego ojca J. oraz opinie biegłych. Zachowano wszystkie standardy prawidłowego wyrokowania w sprawie, przestrzegając w szczególności zasady bezpośredniości i prawa do obrony. W pisemnych motywach zakwestionowanego rozstrzygnięcia, spełniającego wskazania zawarte w przepisie art. 424 k.p.k., poddano wnikliwej ocenie relewantne okoliczności wskazując zasadnie jakie zachowania mogły zostać przypisane A. D. i dlaczego. Oceny te są wieloaspektowe, czytelnie oraz logicznie przedstawione i nie można podzielić żadnego z zarzutów sformułowanych w skardze etapowej obrony. Apelująca popada zresztą w wewnętrzną sprzeczność, albowiem z jednej strony podważa zasadnicze ustalenia faktyczne dokonane przez sąd meriti, po czym na kanwie tych ustaleń podnosi pod adresem organu procesowego zarzut naruszenia prawa materialnego. Takie stanowisko autorki środka odwoławczego nie mogło więc doprowadzić do uwzględnienia żądań zawartych w petitum apelacji. Nie powinno przecież budzić wątpliwości to, że zarzut naruszenia prawa materialnego może być skuteczny tylko wtedy, gdy nie

są kwestionowane same ustalenia faktyczne. To jest kanonem procedowania w aspekcie istoty względnych podstaw odwoławczych wskazanych w przepisie art. 438 pkt 1 i 3 k.p.k.

Sąd Okręgowy zasadnie przyjął, że koniecznym stało się na etapie wyrokowania dokonanie odmiennych ocen prawnych zachowania oskarżonego w porównaniu do tego, co przyjęto w akcie oskarżenia. Rozważania w tym zakresie są wielowątkowe i przekonujące w treści (uzasadnienie SO – s. 9 -12). W zakresie drugiego z przypisanych oskarżonemu czynów przestępczych nie można skutecznie podważyć tego, że oskarżony działał z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia pokrzywdzonej. Również ten zasadniczy aspekt w sprawie został poddany gruntownej analizie i do jakichkolwiek błędów w tej materii na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego nie doszło. Dokonana multikwalifikacja oddaje całą zawartość bezprawia zachowania oskarżonego w stosunku do pokrzywdzonej. Skala agresji skierowanej wobec A. A. przez A. D., umiejscowienie zadanych licznych ciosów nożem w pełni uprawniało sąd a quo do przyjęcia ostatecznie takich ocen prawno-karnych jak w zaskarżonym wyroku i jego pisemnych motywach (por. uzasadnienie – s. 11 -12). Uznanie, w ślad za stanowiskiem skarżącej, że oskarżony w zakresie przypisanego mu czynu w pkt 1. b. wyroku wyczerpał dyspozycję jedynie art. 156 § 1 pkt 2 k.k. nie znajduje żadnych podstaw faktycznych i jest skrajnie dowolne.

Nie było i nie ma jakichkolwiek podstaw natury nie tylko faktycznej, ale i prawnej do redukcji zakresu odpowiedzialności karnej - jaką, za dokonanie tak poważnych przestępstw, a tym zbrodni, musi ponieść A. D..

Za całkowicie chybione uznać też trzeba stanowisko apelującej, jakoby zachodziły podstawy do zastosowania art. 440 k.p.k. Nie została zresztą taka „koncepcja” procesowa, zawarta w żądaniu apelacji, rozwinięta w jej uzasadnieniu, co zwalnia sąd ad quem od dalszych rozważań w tym zakresie.

Zaskarżony wyrok jest również prawidłowy w obszarze kary. Sąd Okręgowy rozważył wszystkie okoliczności w zakresie wymaganym przepisami prawa, w tym treścią przepisu art. 53 § 1 k.k. Orzeczone kary jednostkowe pozbawienia wolności, jak i kara łączna w rozmiarze 13 lat pozbawienia wolności nie są karami niewspółmiernymi w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. Poddano ocenie zarówno okoliczności negatywne, jak i pozytywne dotyczące oskarżonego i także w tym aspekcie decyzja sądu była w pełni prawidłowa. Nie ma też powodów do uznania, że zasądzenie zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonej, czy obciążenie oskarżonego kosztami sądowymi za postępowanie przed sądem I instancji było nieprawidłowe. Orzeczone kwoty nie są przecież szczególnie wysokie, oskarżony ma niespełna 21 lat i nie jest osobą chorą, skoro przed zatrzymaniem był zatrudniony. Ponadto pracuje obecnie w jednostce penitencjarnej.

Z tych też względów utrzymano w mocy zaskarżony wyrok.

O opłacie na rzecz obrońcy z urzędu za czynności podjęte w toku postępowania odwoławczego orzeczono na mocy obowiązujących stawek adwokackich i przyznana kwota odpowiada wkładowi pracy na tym etapie postępowania.

Z uwagi jednak na zasądzone od oskarżonego kwoty w wyroku Sądu Okręgowego zasadnym stało się na mocy art. 624 § 1 k.p.k. zwolnić A. D. od kosztów sądowych za postępowanie przed sądem II instancji.